

[Ellemann-Jensen]

Alle tingene hænger jo sammen, underskuddet på statsfinanserne, underskuddet på betalingsbalancen, det danske omkostningsniveau, arbejdsløsheden, konkurrenceevnen. I debatten om, hvad det egentlig er, der ødelægger den danske konkurrenceevne, ser vi jo gang på gang og senest her i dag renten blive trukket frem som den store skurk. Men det er udenomssnak. Vist spiller renten da en væsentlig rolle som omkostningsfaktor, men ikke nær så stor en rolle som lønniveauet. Kun i ganske specielle erhvervsgrøner spiller renten den dominerende rolle. Vi kan nævne, at i landbruget spiller renten en stor rolle, og beklageligvis spiller den også en stor rolle i især nye og ekspanderende virksomheder. Men det er betegnende for debattens niveau nogle steder, at en løsreven bemærkning i en eller anden TV-udsendelse om, at en meget speciel fabrik anses renten for at være den afgørende omkostning, trækkes frem som et bevis på, at det sandelig er renten, der er den store skurk.

Nej, i det samlede billede er det lønniveauets udvikling, der er afgørende for konkurrenceevnen. Der er derfor grund til at pege på, at når vi, som jeg lige har gennemgået, ikke foreløbig har mulighed for at sænke det danske renteniveau, så lægges der så meget desto større ansvar på det arbejdsmarked, der i denne tid diskuterer lønniveauets fremtidige udvikling.

I venstre mener vi, at det må være en væsentlig rolle for regeringen at skabe tilstande, som atter gør det muligt at få et mere normalt renteniveau og et frit lånemarked uden de kvantitative restriktioner, som vi er blevet besværet af nu i en årrække. Men vi erkender, at denne situation ikke ligger lige om hjørnet, og at den situation kun kan skabes, hvis det økonomiske program, som er lagt frem i regeringserklæringen, bliver gennemført.

Vi forstår på økonomiministerens redegørelse, at det også er hans opfattelse, og det er vi godt tilfredse med i venstre.

Kjelgaard (KF):

Dele af dagspressen har ved flere lejligheder foretaget sammenligninger mellem danske industrivirksomheders lønomkostninger og renteudgifter og de tilsvarende omkostninger i de lande, Danmark sædvanligvis

konkurrerer med. Det har været hævdet, at lønomkostningerne inklusive bidrag til sociale sikringsordninger pr. ånsat industriarbejder i 1977 var højere i en række lande, f. eks. Sverige, Vesttyskland, Holland og Belgien, end i Danmark, og man har konkluderet, at hvis lønningernes højde var eneafgørende for dansk industris konkurrenceevne, var situationen slet ikke så tosset endda.

Imidlertid har man også hævdet, at det høje danske renteniveau fuldstændig ødelægger billedet, og jeg skal da ærligt indrømme, at det danske renteniveau er urimelig højt sammenlignet med de lande, jeg nævnte før, og selvfølgelig påvirker renten omkostningsniveauet og dermed konkurrenceevnen og beskæftigelsen. Men når man hævder, at renteomkostningerne i forbindelse med oprettholdelse af en arbejdsplads beløber sig til et sted mellem 60.000 og 70.000 kr., så skyder man langt over målet, og den konklusion, man af sådanne undersøgelser er kommet til, er, at en nedsættelse af renteniveauet i Danmark ville fremkalde en væsentlig forbedring af dansk industris konkurrenceevne, og så ville der igen være mulighed for at skabe ligevægt i vores betalingsbalance. Der er vel ikke noget at sige til, at LOs formand har taget den slags konklusioner til sig og udtrykt tilfredshed med at få »præciseret«, hvor meget renten betyder i virksomhedernes samlede omkostninger, og at LO derfor måtte stille krav om en nedsættelse af renten, hvis indkomstpoltikken skulle videreføres.

Det skal på ingen måde bestrides, at renteniveauet i Danmark er højt, både i almindelighed og i relation til omverdenen, men på den anden side skal vi også passe på ikke at overdimensionere og give renten en vægt i de samlede omkostninger, den ikke har, og dermed tillægge den en for stor betydning i relation til konkurrenceevnen.

En udsendelse i fjernsynet forleden forsøgte at give et billede af konkurrencevilkårene for en dansk, en norsk og en fransk virksomhed af samme type, og man kunne godt efter udsendelsen sidde med det indtryk, at renten var en overordentlig stor omkostning for den danske virksomhed sammenlignet med de to andre. Ja, man kunne endda næsten få det indtryk, at lønomkostningerne ikke spillede en nær så stor rolle i konkurrencen.

Det var efter min mening et falsk billede og et forkert indtryk, man fik – i hvert fald